

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK**JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Pavla Kumprechta a JUDr. Marcely Sedmíkové ve věci žalobce **Ing. V. K.**, zast. JUDr. Jitkou Mothejzíkovou, advokátkou se sídlem AK v Praze 1 Vodičkova 28, PSČ 110 00, proti žalovanému **Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje**, se sídlem v Hradci Králové, Pivovarské náměstí 1245, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 2. 2012, zn. 587/UP/2012/Kd, t a k t o :

I. Žaloba se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaným rozhodnutím ze dne 17. 2. 2012, zn. 587/UP/2012/Kd, žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Hradec Králové (dále i jen „stavební úřad“ nebo „prvoinstanční správní orgán“) ze dne 19. prosince 2011, č.j. MMHK/210297/2011, a toto potvrdil. Uvedeným prvoinstančním správním rozhodnutím bylo rozhodnuto o tom, že žalobce není účastníkem územního řízení o umístění stavby „rodinný dům, zpevněné plochy, přípojka elektro, kanalizační přípojka, vodovodní přípojka, plynovodní přípojka, dešťová kanalizace, akumulací jímka“ (dále jen „stavba rodinného domu“) na pozemcích parc. č. 205/27, 205/181 a 205/182 v kat. území Roudnička, které bylo zahájeno dne 21. července 2010 na základě návrhu Mgr. D. H. (tehdy K.). Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného ze

-2-

dne 17. 2. 2012, zn. 587/UP/2012/Kd, včas podanou žalobou, kterou odůvodnil následujícím způsobem:

I.

Obsah žaloby na zrušení žalovaného rozhodnutí

Žalobce odůvodnil nezákonnost žalovaného rozhodnutí, jakož i rozhodnutí stavebního úřadu, jež mu předcházelo, ve čtyřech žalobních bodech. V prvním z nich konstatoval, že stavební úřad vycházel při posuzování účastenství žalobce v daném územním řízení z ustanovení § 85 odst. 2 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění, dále jen „stavební zákon“, přičemž pro rozhodnutí o této otázce z katastru nemovitostí zjistil, že žalobce nemá vlastnické ani jiné věcné právo k sousedním stavbám či pozemkům. Žalovaný v odůvodnění žalovaného rozhodnutí tvrdil, že při posuzování účastenství žalobce v daném územním řízení přihlížel k nálezu Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99 a konstatoval v souladu s ním, že „na základě tohoto nálezu není možné předem vylučovat možnost pojmout za účastníky řízení i vlastníky jiných pozemků, než mezujících s pozemkem, který je předmětem řízení. Je tak na správním orgánu, aby v rámci správního uvážení vyhodnotil, v kterých případech i přes neexistenci společné hranice mohou být práva nemezujícího souseda dotčena.“ V další části odůvodnění rozhodnutí však obdobně jako stavební úřad uvedl, že si „ověřil, že Ing. V. K. nedisponuje vlastnickým ani jiným věcným právem k nemovitostem nacházejícím se přes cestu ani přes některý z pozemků, které mezují s pozemky, na nichž je navrženo předmětnou stavbu umístit“. Na základě toho pak uzavřel, že „existence takovýchto práv je prvotní podmínkou v územním řízení, je nutno konstatovat, že postavení účastníka předmětného územního řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona Ing. V. K. nenáleží.“

Tento žalobní bod žalobce uzavřel tím, že: „Pokud jde o mé námitky v podaném odvolání proti usnesení 1. žalovaného (v kontextu žaloby stavební úřad, nikoli žalovaný ve smyslu s.ř.s.), že se cítím dotčen stavbou na pozemku parc. č. 205/181 v k. ú. Roudnička i z důvodu, že tato parcela je chodníkem – tedy komunikací chráněnou zvláštním zákonem a umístění stavby na tomto pozemku zasahuje do mých práv užívání této komunikace, 2. žalovaný (v kontextu žaloby žalovaný, viz záhlaví rozsudku) pouze konstatoval, že stavební úřad (tedy první žalovaný) se bude muset na základě § 90 odst. c) stavebního zákona při posuzování umístění předmětné stavby zabývat i požadavky zákona o pozemních komunikacích.“

Ve druhém žalobním bodu žalobce namítal, že závěry obou žalovaných (žalobce označil za žalované jak stavební úřad, tak Krajský úřad Královéhradeckého kraje, ačkoliv podle s.ř.s. je v dané věci žalovaným pouze správní orgán, který rozhodoval ve věci v posledním stupni) nejsou v souladu se zákonem a odporují právům, která má podle čl. 11 Listiny základních práv a svobod, a to zejména právo na pokojné užívání majetku ve svém vlastnictví (spoluvlastnictví). Závěry orgánů veřejné správy zúčastněných na řízení ohledně jeho pozemků, které nemezují s pozemky, na nichž se má stavba umístit, označil za chybné, což dokládal snímkem

pozemkové mapy s vyznačením pozemků, jež má ve spoluvlastnictví a informacemi z katastru nemovitostí.

Poukazoval přitom na to, že u hrany vymezeného stavebního pozemku pro stavbu rodinného domu probíhá a u hranice vedlejšího lesa také končí komunikace – silnice. Jde o slepou komunikaci, určenou k příjezdu a odjezdu vozidel, patřících nejen vlastníkům nemovitostí sousedících s touto komunikací, ale i jakýmkoliv třetím osobám, které se rozhodnou tuto komunikaci využívat k jízdě jako silnici, včetně jízdy nákladních automobilů určených pro svoz odpadů a strojů, které tudy vjíždějí do lesa za účelem těžby a údržby lesních porostů.

Ze situačního plánu je zřejmé, že parcela č. 205/181 je jediným přístupovým pozemkem pro pěší, kteří potřebují dojít k vedlejšímu lesu. Jde o chodník, který je chráněn zvláštním zákonem. Pakliže se žalobce potřebuje jako spoluvlastník pozemků parc. č. 208/3 a 208/4 k nim dostat pěšky a nechce riskovat chůzí po silnici, má k tomu jedinou možnost, a to právě chůzí po chodníku parc. č. 205/181, který vede až k pozemkům parc. č. 205/119 a 205/48 ve vlastnictví dcery žalobce a dále okolo nich po lesní pěšině.

Parcela č. 205/118 je tak jedinou možnou pěší přístupovou komunikací k pozemkům ve spoluvlastnictví žalobce a přitom na ní má být umístěna stavba rodinného domu. S uvedenou potřebou žalobce spojoval své právo být účastníkem územního řízení o umístění stavby rodinného domu podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, přestože pozemky, jež má ve spoluvlastnictví, s pozemky parc. č. 205/181 a 205/182 nemezují. Tento názor opíral o již zmíněný nálezn Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99.

Ve třetím žalobním bodu žalobce namítal, že stavba rodinného domu nemůže být umístěna na parcele č. 205/181, neboť tento pozemek je určen k funkčnímu využití pro motorovou dopravu a komunikační síť. Kromě toho je tento pozemek podle žalobce chodníkem, který je jako komunikace chráněn zákonem č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, a podléhá proto obecnému užívání. Umístění stavby rodinného domu na něm by podle tvzení žalobce pro něho znamenalo závažnou újmu na jeho právech, včetně práva užívat pěší komunikaci na pozemku parc. č. 205/181 k účelu stanovenému zákonem za situace, kdy v daném místě neexistuje jiná pěší komunikace, po níž by mohl dojít k pozemkům ve svém spoluvlastnictví.

Z výše uvedeného pak žalobce ve čtvrtém žalobním bodu dovozoval porušení základních zásad činnosti správních orgánů, jimiž byly jak Magistrát města Hradec Králové, tak žalovaný, povinny se řídit. To však podle něho neučinily, v důsledku čehož došlo k porušení zásad legality (účelový výklad zákona, prodej pozemků parc. č. 205/118 a 205/181 pro stavbu rodinného domu, a to bez zřízení věcného břemene, přestože jimi vedly inženýrské sítě ke stavbě rodinného domu dcery žalobce; navíc pozemek par. č. 205/181 požívá ochrany podle zákona o pozemních

komunikacích), zneužití správního uvážení (rozhodování v rozporu s veřejným zájmem a principy nestrannosti, rovnosti účastníků řízení a zákazu diskriminace), zásad ochrany dobré víry a oprávněných zájmů, legitimního očekávání (předvídatelnosti), materiální pravdy (nebyl zjištěn skutečný stav věci a nebyly vzaty v úvahu všechny souvislosti) a zásady procesní rovnosti a nestrannosti postupů správních orgánů (stavební úřad povolil umístění předmětného rodinného domu na pozemku parc. č. 205/27, který není vlastnictvím Mgr. D. H. ani jejích rodičů, ale náleží do majetku Statutárního města Hradec Králové).

Z uvedených důvodů žalobce navrhoval zrušit jak žalované rozhodnutí, tak i rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, jež mu předcházelo a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení. Zároveň navrhoval, aby byl žalobě přiznán odkladný účinek.

II.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný se vyjádřil k žalobě podáním ze dne 4. 6. 2012. Uvedl v něm, že stavební úřad se zabýval otázkou účastenství žalobce v daném územním řízení na pozadí ustanovení § 85 stavebního zákona. Nedospěl však k závěru, že by jím měl být, když není ani vlastníkem pozemků, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, ani k nim nemá jiné věcné právo, ani není osobou, jejíž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich by mohlo být územním rozhodnutím přímo dotčeno. Ve vztahu k ustanovení § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona stavební úřad dospěl k závěru, že žalobce nevlastní žádnou ze sousedních nemovitostí ani není oprávněn jiným věcným právem k sousedním nemovitostem a na základě toho rozhodl, že není účastníkem předmětného územního řízení podle § 85 odst. 1 a § 85 odst. 2 stavebního zákona. Tomuto závěru žalovaný přisvědčil.

Účastenství žalobce dle § 85 odst. 2 písm. a) vyloučil z toho důvodu, že není vlastníkem pozemků, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, ani nemá k těmto pozemkům jiné věcné právo. Pokud jde o vlastnická či jiná věcná práva žalobce k nemovitostem sousedním vůči pozemkům parc. č. 205/27, 205/181 a 205/182 v kat. území Roudnička, na nichž je stavba rodinného domu navržena umístit, vycházel žalovaný z nálezu Ústavního soudu dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99, z jehož obsahu plyne, že sousedními pozemky není možné chápat toliko pozemky mající společnou hranici s pozemkem, který je předmětem řízení, ale rovněž pozemky "za potokem", "za cestou" apod. Na základě uvedeného nálezu tak není možné předem vylučovat možnost pojmout za účastníky řízení i vlastníky jiných pozemků, než mezujících s pozemkem, který je předmětem řízení. Je tak na správním orgánu, aby v rámci správního uvážení vyhodnotil, v kterých případech i přes neexistenci společné hranice mohou být práva "nemezujícího" souseda dotčena.

Žalovaný ověřil, že žalobce nedisponuje vlastnickým ani jiným věcným právem k nemovitostem nacházejícím se přes cestu ani přes některý z pozemků, které mezují s pozemky, na nichž je navrženo stavbu rodinného domu umístit. Přitom existence takovýchto práv je pouze prvotní podmínkou pro účastenství v územním řízení.

Z evidence katastru nemovitostí žalovaný zjistil, že žalobce je spoluvlastníkem pozemků parc.č. 208/3 a 208/4 (oba lesní pozemky) v kat. území Roudnička. Ve vztahu k pozemkům, na nichž má být stavba rodinného domu umístěna, je blíže pozemek parc.č. 208/4 v kat. území Roudnička, a to ve vzdálenosti více než 110 m. Tento údaj žalovaný zjistil z internetového nahlížení do katastru nemovitostí a s pomocí internetového měření vzdálenosti. Dle názoru žalovaného není možné, aby výstavbou rodinného domu v území, které je pro takovou výstavbu platným územním plánem města Hradec Králové určeno, došlo k dotčení vlastnických práv k pozemkům, které jsou od pozemku stavebního takto vzdáleny. Rodinné domy se totiž neřadí ke stavbám, které by nad míru přípustnou poměrům své okolí zatěžovaly provozem a s ním spojeným hlukem, zápachem či prašností.

Žalobní námitka, která se týká pozemků dcery žalobce, nesouvisí s účastenstvím žalobce v územním řízení. J. K. ale účastníkem předmětného územního řízení byla. Spatřuje-li pak žalobce dotčení na svých právech v tom, že pozemek parc. č. 205/181 v kat. území Roudnička využívá jako chodník za účelem přístupu do lesa, jde o námitku, která byla uplatněna i v odvolání. K tomu bylo žalovaným v žalobou napadeném rozhodnutí konstatováno, že užívání místních komunikací (tedy i chodníků) jejich uživateli nezakládá postavení účastníků řízení podle stavebního zákona a že pozemní komunikace jsou chráněny zákonem č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, respektive orgány, kterým tento zákon ochranu svěřuje. Stavební úřad je pak povinen v územním řízení podle § 90 odst. e) stavebního zákona posoudit záměr žadatele z hlediska požadavků stanovených ve zvláštních právních předpisech a stanovisek dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů.

Závěrem žalovaný vyjádřil přesvědčení, že žalované rozhodnutí je správné a zákonné, a proto navrhol žalobu zamítnout.

III.

Jednání krajského soudu

Krajský soud projednal žalobu při jednání dne 16. ledna 2014. Žalovaný svoji neúčast na něm předem omluvil, žalobce při jednání setrval na svých dosavadních stanoviscích. Zdůraznil, že dle jeho názoru byl rodinný dům Mgr. D. H. na pozemku parc. č. 205/181 umístěn fakticky na chodníku, tedy na pozemku, který je přístupný široké veřejnosti, včetně jeho. S tím také spojoval své účastenství v daném územním řízení.

Poté krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního, zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), přičemž dospěl k následujícím zjištěním a právním závěrům.

IV.

Skutková zjištění a právní závěry krajského soudu

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného ze dne 17. února 2012, č.j. 587/UP/2012/Kd, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce proti usnesení Magistrátu města Hradec ze dne 19. prosince 2011, č.j. MMHK/210297/2011, jímž bylo rozhodnuto, že žalobce není účastníkem územního řízení o umístění stavby rodinného domu, vedeného na základě žádosti Mgr. D. H., a toto potvrdil. Žalobce se tohoto účastenství domáhal podáním, které stavební úřad obdržel dne 30. září 2011.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že okruh účastníků územního řízení, tedy okruh osob, které jsou oprávněny v územním řízení uplatnit námitky, upravuje § 85 stavebního zákona. Jím pak poměřoval postavení žalobce následujícím způsobem:

„Podle § 85 odst. 1 stavebního zákona jsou účastníky územního řízení žadatel a obec, na jejímž území má být požadovaný záměr uskutečněn. Podle § 85 odst. 2 stavebního zákona jsou účastníky územního řízení dále a) vlastník pozemku nebo stavby, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, není-li sám žadatelem, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku nebo stavbě, nejde-li o případ uvedený v písmenu d), b) osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno, c) osoby, o kterých tak stanoví zvláštní právní předpis, d) společenství vlastníků jednotek podle zvláštního právního předpisu; v případě, že společenství vlastníků jednotek podle zvláštního právního předpisu nemá právní subjektivitu, vlastník, jehož spoluvlastnický podíl na společných částech domu činí více než jednu polovinu.

Z odůvodnění napadeného usnesení žalovaný zjistil, že stavební úřad zkonstatoval, že Ing. V. K. se nemůže stát účastníkem územního řízení podle § 85 odst. 1 správního řádu, neboť toto právní ustanovení v daném případě účastenství v územním řízení přiznává pouze Mgr. D. K. a Statutárnímu městu Hradec Králové.

Ing. V. K. není ani vlastníkem pozemků, na kterých má být požadovaný záměr uskutečněn, a k těmto pozemkům nemá ani jiné věcné právo, tudíž se nemůže stát účastníkem územního řízení podle § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona. Stavební úřad dále uvedl, že účastenství Ing. V. K., jakožto fyzické osoby, nemůže být založeno ani na základě zvláštních právních předpisů na základě § 85 odst. 2 písm. c) a d) stavebního zákona.

Stavební úřad účastenství Ing. V. K. posuzoval i na základě § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, tzn. zda není osobou, jejíž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno. Z uvedeného plyne, že prvotní podmínkou pro účastenství ve smyslu tohoto právního ustanovení je existence vlastnického nebo jiného věcného práva k některé ze sousedních nemovitostí, podmínkou druhou pak přímé dotčení tohoto práva.

Ve vztahu k ustanovení § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona stavební úřad dospěl k závěru, jak uvedl do odůvodnění napadeného usnesení, že Ing. V. K. nevlastní žádnou ze sousedních nemovitostí ani není oprávněn jiným věcným právem k sousedním nemovitostem. K tomu stavební úřad dále uvedl, že jmenovaný ani neuvedl žádné skutečnosti, které by toto vyvrátilo.

Stavební úřad tedy z výše uvedených důvodů podle § 28 odst. 1 správního řádu o účastenství Ing. V. K. v územním řízení o umístění stavby „rodinný dům, zpevněné plochy, přípojka elektro, kanalizační přípojka, vodovodní přípojka, plynovodní přípojka, dešťová kanalizace, akumulací jímka“ na pozemcích parc.č. 205/27, 205/181 a 205/182 v kat. území Roudnička rozhodl tak, že jmenovaný účastníkem tohoto územního řízení není.

Závěrům stavebního úřadu, že Ing. V. K. se nemůže stát účastníkem předmětného územního řízení podle § 85 odst. 1 a § 85 odst. 2 písm. c) a d) stavebního zákona, odvolací orgán přisvědčil.“

V odůvodnění žalovaného rozhodnutí žalovaný dále uvedl, že při posuzování účastenství žalobce v předmětném územním řízení vycházel z nálezu Ústavního soudu dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99, a to s vědomím jeho hlavního závěru, že není možné předem vylučovat možnost pojmout za účastníky řízení i vlastníky jiných pozemků, než mezujících s pozemkem, který je předmětem řízení. Závěr o tom, že žalobce není účastníkem daného územního řízení vyvodil ze zjištění, že žalobce „nedisponuje vlastnickým ani jiným věcným právem k nemovitostem nacházejícím se přes cestu ani přes některý z pozemků, které mezují s pozemky, na nichž je navrženo předmětnou stavbu umístit.“ Osvětlil rovněž, proč se pro stanovení okruhu účastníků územního řízení neužije zákon č. 500/2004 Sb., správní řád a proč na jeho vymezení nemá vliv ani institut obecného užívání pozemních komunikací.

Krajský soud se se závěrem žalovaného, že žalobce v dané věci nesplňuje předpoklady účastníka řízení o umístění předmětné stavby rodinného domu, plně ztotožňuje a odkazuje na něj. Proto také uvedl podstatnou část odůvodnění žalovaného rozhodnutí, této otázky se týkající, v doslovném znění, neboť jinak by jen jinými slovy opakoval v podstatě totéž.

Odpověď na otázku, zda žalobci přísluší postavení účastníka daného územního řízení, bylo třeba hledat v § 85 stavebního zákona. Jeho jednotlivá ustanovení žalovaný postupně probral se závěrem, že žalobce účastníkem řízení

není. Z jeho odůvodnění je zřejmé, jakými hledisky se přitom řídil. V případě žalobce mělo zásadní význam ustanovení § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, podle něhož jsou účastníky územního řízení rovněž osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno. Žalovaný vztahoval možnou dotčenost uvedených práv v sousedství nejen k pozemkům a stavbám na nich nacházejícím se v přímém sousedství stavebního pozemku nově umísťované stavby, ale i k nemovitostem za nimi a zároveň s nimi přímo sousedícími, tedy na ně navazujícími. Tato úvaha, správní uvážení, plyne z odůvodnění žalovaného rozhodnutí na jeho straně páte nahoře, kde se uvádí: „V daném případě odvolací orgán ověřil, že Ing. V. K. nedisponuje vlastnickým ani jiným věcným právem k nemovitostem nacházejícím se přes cestu ani přes některý z pozemků, které mezují s pozemky, na nichž je navrženo předmětnou stavbu umístit. Vzhledem k tomu, že, jak již bylo výše zmíněno, existence takovýchto práv je prvotní podmínkou pro účastenství v územním řízení, je nutno konstatovat, že postavení účastníka předmětného územního řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona Ing. V. K. nenáleží.“

Tyto skutečnosti měl žalovaný za natolik pádné a pro rozhodnutí určující, že již dále zjevně nepovažoval za důležité zacházet do dalších podrobností. Teprve po podání žaloby k tomu ještě ve svém vyjádření se k ní dodal, že prostě není možné, aby výstavbou rodinného domu v území, které je pro takovou výstavbu určeno územním plánem, došlo k dotčení vlastnických práv k pozemkům, které jsou od stavebního pozemku nově umísťovaného rodinného domu vzdáleny přes 100 metrů. Zvláště když rodinné domy se neřadí ke stavbám, které by nad míru přípustnou poměrům své okolí zatěžovaly provozem a s ním spojeným hlukem, zápachem či prašností.

Z uvedeného je tak možno dovodit, že žalovaný zkoumal možnou dotčenost vlastnických nebo jiných věcných práv k sousedním pozemkům a stavbám na nich v okruhu 60-ti i více metrů od navrženého umístění stavby rodinného domu. Takový přístup k věci má ovšem krajský soud za skutečně nadstandardní, když obecně závazný právní předpis, konkrétně vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, v platném znění, má v § 25 odst. 2 odstup i 7 metrů mezi dvěma rodinnými domy za dostatečný. S ohledem na místní podmínky tomu samozřejmě nemusí býti vždy, nicméně v případě žalobce, jako vlastníka lesních pozemků vzdálených od stavby nového rodinného domu cca 100 m, k tomu není co dodat. Snad jedině to, že žalobce nekorektním způsobem překroutil část věty z odůvodnění rozhodnutí, podle níž si žalovaný „...ověřil, že Ing. V. K. nedisponuje vlastnickým ani jiným právem k nemovitostem nacházejícím se přes cestu ani přes některý z pozemků, které mezují s pozemky, na nichž je navrženo předmětnou stavbu umístit“, jakoby žalovaný jeho vlastnické poměry v daném území neznal. Jsou ovšem tak vzdáleny záměru umístění stavby rodinného domu, že se lesními pozemky žalobce fakticky nebylo ani třeba zabývat. Tak jako to stavební úřad nečinil ani s vlastníky nemovitostí vzdálených od navrhovaného záměru 150 metrů, 200 metrů atd., když i tyto jsou v jeho sousedství.

A je to zcela pochopitelné, když povinností orgánů veřejné moci je sice rozhodnutí řádně odůvodnit, tuto povinnost však nelze interpretovat jako požadavek detailní odpovědi na každou otázku, resp. argument (srov. kupř. nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05 a IV. ÚS 787/06, III. ÚS 961/09). Rozsah reakce na konkrétní skutečnosti je totiž co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry (proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní otázky řízení /srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9Afs 70/2008 – 13, dostupný na www.nssoud.cz/), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní, rozuměno samo sebou (což připouští i Ústavní soud – srov. např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09 /odstavec 4 odůvodnění/, usnesení ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. II. ÚS 609/10 /odstavec 5 odůvodnění/, usnesení ze dne 7. 5. 2009, II. ÚS 515/09 /odstavec 6 odůvodnění/, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 – 72, dostupný na www.nssoud.cz atd.).

Ostatně Ústavní soud v obdobné souvislosti konstatoval: „[není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná“ (srov. nálezy ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, , bod 68; srov. obdobně též rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012 - 50, bod 21, nebo ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013 - 30, bod 41, popř. ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 As 17/2013 – 50, bod 17). Není sebemenšího důvodu toto nevztáhnout i na rozhodování správních orgánů, kdy přemrštěné požadavky na odůvodnění rozhodnutí by byl jen přepjatým formalismem, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly.

Toto platí ostatně i pro každou z odvolacích námitek žalobce. Vypořádal-li se tedy žalovaný se žalobcovou námitkou, že parcela č. 205/181 je chodníkem, k němuž má žalobce právo obecného užívání následujícím způsobem:

„K té části odvolání Ing. V. K., v níž uvedl, že se předmětnou stavbou cítí být dotčen jako občan, neboť stavba má být umístěna i na pozemku parc.č. 205/181 v kat. území Roudnička, který je chodníkem, a že umístění stavby tak zasahuje do práva užívání místní komunikace, je odvolacím orgánem nutno uvést, že užívání místních komunikací jejich uživateli nezakládá postavení účastníků řízení. V tomto směru je nutno dodat, že pozemní komunikace jsou chráněny zákonem č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), respektive orgány, kterým tento zákon ochranu svěřuje. Stavební úřad je povinen v územním řízení podle § 90 odst. e) stavebního zákona záměr žadatele posoudit s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů. Na základě § 90 odst. e) stavebního zákona se tedy bude stavební úřad při posuzování umístění předmětné stavby zabývat i požadavky zákona o pozemních komunikacích“.

vypořádal se s ní vyčerpávajícím způsobem. K tvrzenému dotčení práva obecného užívání pak možno dodat, že obecné užívání pozemních komunikací není institutem soukromého práva, nýbrž že jde o veřejnoprávní oprávnění (viz § 19 zákona o pozemních komunikacích), a proto s ním žalobce své účastenství v řízení podle stavebního zákona ani spojit nemůže. Je to ostatně zcela logické, neboť v opačném případě by se možný okruh účastníků řízení v řízeních vedených podle stavebního zákona mohl rozšířit na všechny obyvatele, když právo obecného užívání pozemních komunikací svědčí všem.

K námitce, že je pozemek parc. č. 205/181 určen územním plánem pro motorovou dopravu a komunikační síť, že je chodníkem a jedinou pěší cestou k jeho lesním pozemkům, krajský soud uvádí toto.

Prodejem pozemku parc. č. 205/181 v kat. území Roudnička v roce 2008 a jeho nynějším zařazováním do stavebního pozemku stavby rodinného domu, nemůže dojít k omezení přístupu žalobce k jeho nemovitostem. Ten má v daném místě zajištěn dostatečně širokou místní komunikací se živičným povrchem. Pokud se žalobce dovolával existence chodníku, tak ten v provedení, jak by měl běžně vypadat, na předmětném pozemku podle správního spisu nikdy nebyl a není (viz fotodokumentace). Ze žádného právního předpisu přitom neplyne, že by musel být pro žalobce v daném místě chodník zřizován a proč také, když je k dispozici po celé délce parcely č. 205/181 živičná komunikace. Nehledě na to, že se parc. č. 205/181 v části podél parc. č. 205/118 zužuje natolik, že by se o zřízení chodníku na ni nedalo vůbec uvažovat. Argumentuje-li pak žalobce obavou o bezpečnost při chůzi v daném místě, nezbyvá než poznamenat, že účastníci provozu na pozemních komunikacích, včetně chodců, musí dodržovat příslušná pravidla chování v něm stanovená zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, v platném znění, zabezpečující jim bezpečnost. Obava žalobce v tomto směru proto není na místě, zvláště když jde o území na konci zástavby a slepé cesty.

Námítka, že je stavba rodinného domu povolována v rozporu s platným územním plánem, myšleno ve směru k parc. č. 205/181, by sama o sobě přináležela účastníkovi územního řízení. Krajský soud se s toutéž námitkou vypořádal již v rozsudku, jímž rozhodl o žalobě dcery žalobce, vedené pod sp. zn. 30A 79/2013. Lze z něho ocitovat následující:

„Přitom předně konstatoval, že postupy při řešení otázky, do jaké funkční plochy patří pozemek nepatrné výměry na styku dvou rozdílných funkčních ploch v územním plánu přijatém podle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění, tak jak jsou popsány v rozhodnutí stavebního úřadu i žalovaného, plně akceptuje. Nicméně na daný případ nejsou zcela použitelné. A to z toho důvodu, že pozemková parcela č. 205/181 vznikla oddělením z parcely č. 205/27, která zcela jednoznačně patří do funkční plochy „pro motorovou dopravu – komunikační síť“. O tom nemůže být žádných pochyb, stejně jako o tom, že pouhé dělení pozemků spojené se změnou vlastnických práv k nim

nemůže na jejich účelovém určení stanoveným územním plánem cokoliv změnit. Potud lze žalobkyni přisvědčit.

Na druhé straně nelze nevidět, že daný územní plán stanovil pouze koncepci řešení území, jeho přípustné, nepřípustné, popřípadě podmíněné funkční využití ploch a jejich základní regulaci. To znamená, že provedl jen základní regulaci v území, která je sice určující pro další navazující úkony (regulační plány, územní rozhodování, řízení o odstranění atd.), nikoliv však bezpodmínečná. Teprve v dalších řízeních totiž dochází na vymezování a využívání pozemků ke konkrétnímu využití území. Jinými slovy, územní plán stanoví obecně využití určité plochy k určitému účelu, ale ne každá její část k ní využita bude. Jde-li např. o plochu určenou pro motorovou dopravu, bylo by absurdní si myslet, že na každém jejím kousíčku musí být jen pozemní komunikace a vše, co k ní patří. Teprve po jejím provedení se ukáže skutečná potřeba dotčených pozemků pro její realizaci a souvisle s tím také zákonitě vyvstává otázka, co dělat s již „nepotřebnými zbytky pozemků“. K obdobným situacím dochází i z jiných důvodů, když úplnému zkonsumování plochy stanovené pro určitý účel brání např. vlastnické vztahy, ochranná pásma, ale i různé dílčí anomálie pozemků neslučitelné s hlavní funkcí. Bude-li např. určitá plocha určená k využití jako vodní plocha, tak jistě nikoho nenapadne, že musí být zřízena i na jejím okraji, kde již začíná sráz.

O rozsahu zastavění k tomu stanovené plochy v územním plánu proto nakonec rozhodne rozsah stavebního pozemku, který se vždy vymezuje tak, aby svými vlastnostmi, zejména velikostí, polohou, plošným a prostorovým uspořádáním umožňoval racionální využití pozemku pro daný účel. Ten se proto nemusí krýt s celou funkční plochou pro něj „rezervovanou“, tak jako i v daném případě, kdy po vybudování místní živičné komunikace již byly ony zbytky pozemku parc. č. 205/27 v podobě parc. č. 205/181 pro motorovou dopravu – komunikační síť nepotřebné. Byť si tedy tyto „zbytky“ formálně ještě zachovávaly jakoby status plochy pro motorovou dopravu – komunikační síť, materiálně již toto určení u nich pozbylo svého významu, když tento účel byl naplněn. Nelze se proto co podívat nad tím, že pozemku parc. č. 205/181 začala být přisuzována funkce čistě obytné plochy nízkopodlažní zástavby a s tímto určením je také počítáno v novém územním plánu. Pokud by tomu mělo být jinak, jistě by Magistrát města Hradec Králové pozemek parc. č. 205/181 neprodal a jeho silniční správní úřad s povolením stavby oplocení nesouhlasil.“

Uvedené je příléhavé i k námitce žalobce o nesouladu navrženého umístění s platným územním plánem města Hradec Králové.

Spojoval-li pak žalobce s tvrzenými porušeními právních předpisů ve čtvrtém žalobním bodu zároveň porušení v něm vyjmenovaných základních zásad činnosti správních orgánů, dlužno konstatovat, že ani tyto námitky nebyly shledány oprávněnými, když tvrzená pochybení v postupech žalovaného nebyla krajským soudem zjištěna.

Vzhledem k výše uvedenému krajský soud uzavřel, že žaloba je nedůvodná, a proto ji ve výroku II. tohoto rozsudku podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Obiter dictum krajský soud ještě uvádí, že souběžně s touto věcí rozhodl v dalších třech případech vedených pod sp. 30A 27/2012, 30A 86/2012 a 30A 79/2013, které sice s touto věcí přímo nesouvisí, přesto však dotváří její širší rámec.

V. Náklady řízení

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Krajský soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobce ve věci úspěch neměl a pokud jde o žalovaného, krajský soud nezjistil, že by mu nějaké náklady řízení vznikly (viz výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 21. ledna 2014

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu